

השתמש בבקרת זו ב„דרך הלצה“ וזה לא יתכן .
הספר „על נהרות בבל“ הוא כוכב חדש בשמי ספרותנו ,
והקוראים רוצים לדעת מהותו של הספר הנשגב הזה ומה המה
יסודותיו , והוא העיר רק על פרט אחד מענין „אושא“ ותו לא
מידו . הנה כבר נגמר חלק הראשון , והשני מה הוא ?
על המאמר „לאוהות ולמועדים , ע"ד קידוש וקביעות
התרישים“ לא נוכל לכתוב כי לא נהירא לנו שבילי דרקיעא על
בורים . . . והידיעות פטורות מבקרת .

והמפורים ?

המפורים , זמן לבנים ומצא שחורים" מאת מאנאווין ,
„מדינים בין אחים" מאת יצחק ראובן פרידזאטן , המה נותנים
טעם לפגם . המספרים האלה חדשים המה והזנים חדשות" האלה
לע"ע אינם מסיקים מאתנו רצון , כאשר לא ידעו להציג הטפים
כהיחן וזה מקעקע בירת כל ספוריהם .

הכרם עני הוא במקום זה ועשיר במקום אחר . ספוריו
המה ספורים בדוים אך השירים אינם גרועים . הנה לפנינו חמשה
שירים : „אב לבנים" מאת מאנאווין , „מכתמים" מאת מאנדל-
קערן , „הדגים הנאותים במצודה" מאת פנחס ליכטענבערג , „יום
הלדת" מאת יצחק גאלדסמן , „כך מקובלני" מאת ד"ר ש.
מאנדלקערן , וכל אחד הוא ממין הבינונים , רק השיר „יום הלדת"
היא ענין פרטי ושיר משפחה . ביותר יצטיין ה' מאנאווין
בשירו „אב לבנים" , וכשם שהוא גאה מזמר כן הוא גאה מספר ,
ומאמרו „ספר הרפואות" לא גרוע הוא בערכו אבל ראוי היה
יותר לחלק הפובליציסטיק בס"ע . במעט דברים החלק השני
נופל מן הראשון , אבל לא נוכל לתפסו על זה , כי הוא רק
נלוה אל החלק הראשון , והמקצוע הזה טפל הוא .

ונקודה שכשם שגלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם
שבקרתי נכתבה רק למען האמת , כן יוכחו לדעת כל קוראי
בקרתי .

(*) ע"ד המאמר הזה טנקורת המדע והתלמוד יעוין במאמר
הרב המרל הרח"ס נ"י בהצפירה גליון 278 ובהשכים הכאים .